

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **Z. P.**, zast. Mgr. et Mgr. Ivanem Kopeckým, advokátem se sídlem Dvořákova 646/4, Liberec, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 17. 12. 2019, č. j. MPSV-2019/250619-917, ze dne 18. 12. 2019, č. j. MPSV-2019/251586-917 a č. j. MPSV-2019/251712-917, a ze dne 20. 12. 2019, č. j. MPSV-2019/251756-917, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 30. 11. 2020, č. j. 58 Ad 1/2020 - 51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. et Mgr. Ivanu Kopeckému, advokátu se sídlem Dvořákova 646/4, Liberec, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši **3 900 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 17. 12. 2019, č. j. MPSV-2019/250619-917, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce - krajské pobočky v Liberci (dále jen „úřad práce“) ze dne 1. 11. 2019, č. j. 409198/19/LB, kterým nebyla žalobci přiznána dávka státní sociální podpory - příspěvek na bydlení ode dne 1. 4. 2018. Rozhodnutím ze dne 18. 12. 2019, č. j. MPSV-2019/251586-917, zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil rozhodnutí úřadu práce ze dne 1. 11. 2019, č. j. 409174/19/LB, kterým nebyla žalobci přiznána dávka státní sociální podpory - příspěvek na bydlení ode dne 1. 7. 2018. Rozhodnutím ze dne 18. 12. 2019, č. j. MPSV- 2019/251712-917, zamítl žalobcovo

odvolání a potvrdil rozhodnutí úřadu práce ze dne 1. 11. 2019, č. j. 409181/19/LB, kterým nebyla žalobci přiznána dávka státní sociální podpory - příspěvek na bydlení ode dne 1. 10. 2018. Rozhodnutím ze dne 20. 12. 2019, č. j. MPSV-2019/251756-917, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí úřadu práce ze dne 1. 11. 2019, č. j. 409190/19/LB, kterým mu byla zamítnuta žádost o dávku státní sociální podpory - příspěvek na bydlení ode dne 1. 1. 2019.

[2] Žalobce podal proti výše uvedeným rozhodnutím žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem - pobočce v Liberci (dále jen „krajský soud“), který ji zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví. Krajský soud dospěl k závěru, že se v případě požadované dávky příspěvku na bydlení uplatní § 54 odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“). Dle tohoto ustanovení náleží příspěvek na bydlení při splnění zákonných podmínek od jeho uplatnění vpřed. Zpětně by tento příspěvek, resp. jeho výplatu bylo možné přiznat jen za období, pro které uplynutím zákonem stanovené tříměsíční lhůty nárok nezanikl. Nárok lze tedy zpětně přiznat nejvýše za tři měsíce před jeho uplatněním. Tento závěr vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 2. 2. 2011, č. j. 3 Ads 131/2010 - 42. Pokud žalobce nárok uplatnil dne 27. 9. 2019, nemohl mu být přiznán od 1. 4. 2018, 1. 7. 2018, 1. 10. 2018 a ani od 1. 1. 2019. Je třeba odlišovat nárok na dávku a nárok na výplatu dávky. Není-li o výplatu dávky požádáno, nárok na její výplatu v případě příspěvku na bydlení zaniká uplynutím tří měsíců ode dne, od kterého dávka nebo její část náleží. Krajský soud odkázal i na důvodovou zprávu k zákonu č. 125/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „důvodová zpráva“). Dle ní je prekluzivní lhůta stanovena pro výplatu dávek nebo jejich části v délce tří měsíců, aby nedocházelo v rozporu s účelem dávek státní sociální podpory k jejich výplatě zpětně za delší období.

[3] K námitce ohledně délky řízení vedeného o žádosti o příspěvek na bydlení za I. čtvrtletí roku 2018 krajský soud uvedl, že délka řízení neměla vliv na zákonnost napadených rozhodnutí. Nelze přijmout námitku, že po dobu tohoto řízení neměla plynout tříměsíční lhůta k zániku nároku na výplatu příspěvku na bydlení. Pro aplikaci § 54 odst. 2 věty druhé zákona o státní sociální podpoře je podmínkou, že musí jít o jedno a totéž řízení o dávce, což v nyní projednávaném případě splněno nebylo. Úřad práce ani žalovaný tak zákon o státní sociální podpoře při svém rozhodování neporušili.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Krajský soud učinil nesprávné právní posouzení ohledně předcházejícího řízení. Řízení o žádosti o první dávku, které započalo v lednu 2018, bylo ukončeno až v září 2019. Tuto extrémně dlouhou dobu nevzal krajský soud v potaz a dovodil, že o dalších nárocích na dávku bylo rozhodnuto v souladu s § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře. Gramatický výklad tohoto ustanovení ale nelze použít bez přihlédnutí ke smyslu a účelu dotčených ustanovení i celého systému sociální pomoci. Nepřihlédl též

pokračování

ke skutečnosti, že příspěvek na bydlení na základě první žádosti správní orgány odmítly vyplatit z důvodu svého nezákonného postupu. Tato okolnost měla společně s porušováním základních zásad správního řízení dopad na podávání dalších žádostí a dokládání čtvrtletních příjmů ze strany stěžovatele. Ten byl totiž v nejistotě, zdali bude příspěvek vůbec přiznán. Pro posouzení nároků na dávky za další období je podstatná aplikace § 53 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře, jelikož u pojmu „*dávka neprávem odepřena*“ může jít jak o jednu dávku, tak i o každou dávku, která byla odepřena. V posuzovaném případě by nemohly být přiznány následující dávky, neboť nebyla přiznána dávka první. Dávky byly odepřeny z důvodů na straně úřadu práce. To potvrzuje i rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2019, po kterém úřad práce dávku na toto období přiznal rozhodnutím ze dne 9. 9. 2019.

[6] Z důvodové zprávy vyplývá, že snahou zákonodárce bylo zabránit spekulativnímu čerpání dávek zpětně, nikoli zabránit čerpání dalších dávek v situaci, kdy řízení o první žádosti o dávku trvalo nepřiměřeně dlouho. Zákonem sledovaný účel se tak mívá se situací v projednávaném případě. Zpětnou žádostí by byla první žádost, které by nepředcházelo žádné řízení o stejné dávce vycházející ze stejných podkladů. V nyní projednávané věci by ale v případě pravidelného dokládání a podávání žádostí po celou dobu řízení úřadu práce při nezměněné situaci nezbylo než vyplatit dávku za období od ledna 2018 do září 2019. Odůvodnění krajského soudu nezohledňuje ani skutečnost, že po celou dobu od podání žádosti v lednu 2018 bylo vedeno správní řízení a že ani žalovaný nezpochybnil vznik jednotlivých nároků. Striktně formalistickým přístupem správních orgánů a krajského soudu tak byla porušena stěžovatelova práva.

[7] Krajský soud dále pochybil, když odkázal na rozsudek NSS č. j. 3 Ads 131/2010 - 42 a nezohlednil důvody, které stěžovatel uvedl ve svém vyjádření ze dne 22. 11. 2020. Citovaný rozsudek na nynější situaci nedopadá, jelikož na rozdíl od situace, kterou se tehdy NSS zabýval, stěžovatel nebyl v průběhu řízení o první žádosti ze dne 4. 1. 2018 poučen o nutnosti podávat další podklady a žádosti, aby nedošlo k prekluzi jeho nároků na další dávky. Skutkové okolnosti, ze kterých tehdy NSS vycházel, jsou zcela odlišné od nyní projednávané věci. Dle tvrzení krajského soudu i správních orgánů mělo být pro zachování nároku průběžně žádáno o další dávky na další období. Tuto informaci však správní orgány v průběhu řízení o první žádosti nepodaly. Neposkytnutí této informace a nepoučení stěžovatele o správním postupu je v rozporu se základními zásadami správního řízení zejména s § 2 odst. 3 a § 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

[8] Krajský soud nesprávně uvedl, že délka řízení o žádosti o příspěvek na bydlení za I. čtvrtletí roku 2018 neměla na zákonnost napadených rozhodnutí žádný vliv, jelikož se jedná o samostatná řízení. Posouzení dalších žádostí však v nyní projednávaném případě záviselo na vyřízení a uznání nároku na dávku dle první žádosti. Odepřením dávky za první období bylo totiž *de facto* odepřeno její přiznání i za další období. Žalovaný až v rozhodnutí ze dne 29. 7. 2019 úřadu práce přikázal, jak má postupovat a ten následně dne 9. 9. 2019 přiznal dávku za I. čtvrtletí roku 2018. O dílčích nebo následujících řízeních o dávce příspěvku na bydlení nelze tvrdit, že se jedná o řízení, jejichž výsledek by nebyl spjat s výsledkem původního řízení. Krajský soud nevzal

dostatečně v úvahu okolnosti konkrétního případu v jeho širším kontextu, zejména se nezabýval příčinami, proč nebyly podávány další podklady a žádosti.

[9] Úřad práce žádost o příspěvek na bydlení posuzoval podle data, od kterého žadatel chtěl nárok uplatnit. Pokud uvedené datum nespadá do časového úseku tří měsíců před datem podání žádosti, automaticky tuto žádost zamítá. Toto časové ohraničení ale nevyplývá ze žádného ustanovení zákona o státní sociální podpoře. Z § 51 odst. 5 tohoto zákona vyplývá, že se příspěvek na bydlení přiznává od 1. 7. do 30. 6. následujícího kalendářního roku nebo v rámci tohoto období na dobu kratší, pokud jsou splněny podmínky nároku na tuto dávku.

[10] Stěžovatel dále namítá nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů. V žalobě argumentoval obsahem poučení v tiskopisu žalovaného pro žádost o dávku, ke kterému se krajský soud vyjádřil pouze stručně v bodě 17. rozsudku tak, že „*formulář žádosti o příspěvek na bydlení není nijak matoucí.*“ Tento závěr však nelze považovat za dostatečné zdůvodnění. Dle rozsudku NSS ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, krajský soud, který se vypořádává s argumentací žalobce, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá.

[11] Ve správním řízení též došlo k porušení ustanovení o řízení, a to zejména porušení základních zásad činnosti správních orgánů. Činnost správních orgánů má vést k naplnění účelu řízení, tedy k poskytnutí dávky. Oprávněným zájmem účastníka řízení je, aby uspěl, k čemuž slouží i vyjasnění všech sporných otázek a možnost navrhování důkazů a předkládání věcné argumentace. Uspěť ve správním řízení není umožněno nebo je značně ztíženo, pokud správní orgán nesděljuje svá stanoviska k řádně podaným námitkám, které jsou součástí dokumentace ve správním spise. Příznivý výsledek dílčí části řízení pro žadatele nezabavuje správní orgán v dalším řízení povinnosti vypořádat veškeré námitky.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí. Nárok na výplatu dávky podle § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře zaniká ze zákona a nelze jej zhojit žádostí o prominutí zmeškání lhůty nebo jiným úkonem. Jestliže stěžovatel podal žádost dne 27. 9. 2019, mohla mu být dávka přiznána nejdříve ode dne 27. 6. 2019. Úřad práce vzhledem k zákonným lhůtám neměl jinou možnost, než žádost o příspěvek s požadovaným nárokem od 1. 4. 2018, 1. 7. 2018, 1. 10. 2018 a 1. 1. 2019 zamítnout z důvodu prekluze nároku na výplatu dávky. Na této skutečnosti nic nemění ani délka předchozího řízení o nároku na příspěvek na bydlení, která byla ovlivněna počtem stupňů řízení, v nichž bylo o nároku rozhodováno. Příspěvek na bydlení je možné přiznat nanejvýš na dobu jednoho roku vždy od července daného kalendářního roku do června roku následujícího. To znamená, že za období od července 2018, za které stěžovatel o příspěvek zpětně žádal, měl novou žádost podat bez ohledu na předchozí řízení. Tuto skutečnost uvádí i stěžovatel v bodě V. kasační stížnosti. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením, že z tiskopisu k žádosti o dávku státní sociální podpory vyplývá závěr, že do vyřízení první žádosti se žádosti na další období ani jiné doklady nepodávají.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

pokračování

[13] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., NSS se zabýval nejprve tímto důvodem. Bylo by předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, bylo-li by napadené rozhodnutí krajského soudu skutečně nepřezkoumatelné či založené na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé. Nejvyšší správní soud pro stručnost odkazuje na judikaturu ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS). Napadený rozsudek nelze považovat za nepřezkoumatelný. Krajský soud se řádně vypořádal se žalobními námitkami a srozumitelně zdůvodnil své závěry. Pouhý nesouhlas stěžovatele se závěry krajského soudu nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost (viz rozsudky NSS ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, či ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163).

[16] Dle § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře nárok na výplatu dávky nebo její části, jde-li o dávky uvedené v § 2 písm. a) bodech 1 a 2, zaniká uplynutím tří měsíců ode dne, od kterého dávka nebo její část náleží; to neplatí, jde-li o případ uvedený v § 53 odst. 1 tohoto zákona.

[17] Nejvyšší správní soud ze správních spisů zjistil, že stěžovatel podal dne 27. 9. 2019 čtyři žádosti o příspěvek na bydlení, tedy o dávku vymezenou v § 2 písm. a) bodu 2 zákona o státní sociální podpoře, a to na období od 1. 4. 2018, 1. 7. 2018, 1. 10. 2018 a 1. 1. 2019. Z § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře plyne, že nárok na výplatu příslušné dávky, v daném případě příspěvku na bydlení, zaniká uplynutím tří měsíců ode dne, od kterého dávka nebo její část náleží. Dávka státní sociální podpory náleží ode dne, kdy jsou splněny zákonné podmínky pro výplatu dávky, a ke kterému je o dávku požádáno. Jelikož stěžovatel nárok uplatnil dne 27. 9. 2019, mohl mu být skutečně přiznán zpětně nejdříve ode dne 27. 6. 2019. Správní orgány tedy v souladu se zákonem rozhodly, že se žádosti o příspěvek na bydlení na období od 1. 4. 2018, 1. 7. 2018, 1. 10. 2018 a 1. 1. 2019, podané dne 27. 9. 2019, zamítají. Na tomto závěru nemění nic ani skutečnost, že o předešlé žádosti o příspěvek na bydlení bylo rozhodováno po dobu delší než rok a půl. Pokud se v řízení přiznává dávka na žádost, rozhoduje správní orgán vždy o této konkrétní žádosti (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 2. 2010, č. j. 3 Ads 145/2009 - 59). Na rozhodování o žádosti ze dne 27. 9. 2019 nemá vliv skutečnost, že o žádosti o stejný druh dávky za jiné období bylo úřadem práce rozhodováno v jiném řízení. Úspěch či neúspěch v tomto řízení nemá vliv na posouzení následné žádosti. Jednalo se o jiné řízení a žádost ze dne 27. 9. 2019 byla žádostí samostatnou.

[18] Stěžovatel uvádí, že o příspěvek na bydlení si požádal opožděně z důvodu na straně správního orgánu. Délka předchozího řízení před úřadem práce však sama o sobě nepředstavuje důvod pro zrušení vydaných správních rozhodnutí pro nezákonnost. V projednávaném případě se nejedná o dávku neprávem odepřenou ve smyslu § 53 odst.

1 písm. c) zákona o státní sociální podpoře, jak se domnívá stěžovatel. O dávku neprávem odepřenou se jedná v případě dávky, pro jejíž nárok byly splněny všechny zákonné podmínky, ale správní orgány ji přesto odmítly přiznat. To se v případě dávky, která byla přiznána rozhodnutím úřadu práce ze dne 9. 9. 2019, nestalo. Nestalo se tak ani u dávek požadovaných na období od 1. 4. 2018, 1. 7. 2018, 1. 10. 2018 a 1. 1. 2019, jelikož u nich nebyla splněna zákonná podmínka spočívající v doložení rozhodných skutečností do konce kalendářního čtvrtletí, za které měly být jednotlivé dávky vyplaceny. Jak uvádí sám stěžovatel v bodě IV. kasační stížnosti, úřad práce by byl povinen dávku od ledna 2018 do září 2019 vyplatit v případě, že by byly v průběhu řízení pravidelně podávány žádosti o tuto dávku. Za jednotlivá čtvrtletí ale nemohlo dojít k vyplacení dávky, neboť stěžovatel nedoložil příjem či prohlášení osob, které nemají příjmy rozhodné pro dávku za rozhodné období, tedy předchozí čtvrtletí. Dávka tak nemohla být vyplacena, protože nebyly doloženy rozhodné příjmy do data dle § 51 odst. 5 zákona o státní sociální podpoře. Řízení o konkrétní dávce státní sociální podpory je řízení samostatné, které není závislé na výsledku řízení o dávce požadované za předešlé čtvrtletí.

[19] Stěžovatel dále namítá, že krajský soud nesprávně vycházel ze závěru rozsudku NSS č. j. 3 Ads 131/2010 - 42, který není na nyní projednávanou věc přílehlavý. Stěžovatel má pravdu v tom, že správní orgán v tehdejšímu případě stěžovatelku upozornil na skutečnost, že musí podat novou žádost o dávku státní sociální podpory. Nicméně o nutnosti podat novou žádost ji tehdy poučil, jelikož nárok na požadovanou dávku zanikl z důvodu novelizace právní úpravy ke konci roku 2007 s tím, že o výplatu dávky od 1. 1. 2008 bylo třeba požádat znovu. V tehdejšímu případě byla stěžovatelka poučena o tom, že se domáhá vydání rozhodnutí o nároku, který zanikl ze zákona. Jak uvádí sám stěžovatel, skutkové okolnosti tehdejšího případu se od jeho případu lišily. Zde správní orgány neměly v průběhu řízení o žádosti o dávku na I. čtvrtletí roku 2018 povinnost stěžovatele poučovat o tom, že má průběžně uplatňovat nárok na tuto dávku za další čtvrtletí. V řízení skončeném rozhodnutím ze dne 9. 9. 2019, kterým byl stěžovateli přiznán příspěvek na bydlení za I. čtvrtletí roku 2018, správní orgány rozhodovaly pouze o nároku na příspěvek na bydlení na toto období. Poučovací povinnost správního orgánu dle § 4 odst. 2 správního řádu nezahrnuje poskytování komplexního návodu, co by účastník měl nebo mohl v daném případě dělat, aby dosáhl žádaného účinku (viz rozsudek NSS ze dne 13. 10. 2010, č. j. 1 As 51/2010 - 214, č. 2235/2011 Sb. NSS). Poučovací povinnost správních orgánů nelze zaměňovat s právem účastníků na poskytování právních rad. Účastníkům řízení se může dostat návodu, co je třeba učinit, aby dosáhli žádaného účinku, v rámci právních služeb poskytovaných advokáty či jinými profesionály v oblasti práva. Ačkoliv jsou skutkové okolnosti případu projednávaného NSS v rozsudku č. j. 3 Ads 131/2010 - 42 odlišné od nyní projednávaného případu, závěr ohledně uplatnění § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře je možné uplatnit i v nyní projednávaném případě.

[20] K námitce, že se krajský soud nevypořádal s tvrzeními uvedenými ve vyjádření ze dne 22. 11. 2020, NSS uvádí, že toto vyjádření rozporovalo závěry uvedené v rozsudku krajského soudu v řízení vedeném pod sp. zn. 58 Ad 8/2020. Krajskému soudu ale nenáleží přezkoumávat jeho vlastní dřívější rozhodnutí. Na to ostatně stěžovatele upozornil v bodě 20. rozsudku, kde mu sdělil, že pokud nesouhlasí se závěry tohoto rozsudku, může se proti němu bránit kasační stížností.

pokračování

[21] Stěžovatel dále tvrdí, že se krajský soud nezabýval otázkou, z jakého důvodu nepodával další žádosti a podklady. Krajský soud se však důvodem, který uvádí stěžovatel, tedy tím, že vyčkával, až skončí předešlé řízení o dávce, zabýval. V bodě 18. rozsudku uvedl, že délka předešlého řízení o žádosti o příspěvek na bydlení za I. čtvrtletí roku 2018 neměla vliv na zákonnost napadených rozhodnutí, jelikož se jednalo o samostatné řízení. Tento závěr je správný, jelikož jednotlivá řízení o dávkách státní sociální podpory nejsou závislá na výsledku řízení předešlých. Jiné důvody, které by jej vedly k nepodávání dalších žádostí a podkladů, stěžovatel neuvedl. Není proto pravdou, že se krajský soud nezabýval důvodem, proč žádosti nepodal dříve.

[22] Dle stěžovatelova názoru časové ohraničení pro podání žádosti v délce tří měsíců ode dne, kdy se dávka požaduje, nevyplývá ze žádného ustanovení zákona o státní sociální podpoře, přičemž odkázal na § 51 odst. 5 větu první tohoto zákona, dle kterého *příspěvek na bydlení se přiznává na období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku nebo v rámci tohoto období na dobu kratší, jsou-li splněny podmínky nároku na tuto dávku jen po tuto kratší dobu.* Druhá věta tohoto ustanovení však uvádí, že *„příspěvek na bydlení náležející podle věty první se v rámci uvedeného období vyplácí vždy po období kalendářního čtvrtletí nebo v rámci tohoto kalendářního čtvrtletí po dobu kratší, trval-li nárok na tuto dávku jen po kratší dobu, než je kalendářní čtvrtletí.“* Jak správně uvedl krajský soud v bodě 15. rozsudku, u příspěvku na bydlení je tedy třeba rozlišovat nárok na dávku a nárok na výplatu dávky. U příspěvku na bydlení jako dávky opakující se nezaniká uplynutím času samotný nárok na dávku, nicméně zaniká nárok na její výplatu. Nárok na výplatu dávky vzniká dle § 49 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře splněním podmínek stanovených tímto zákonem pro vznik nároku na dávku a na její výplatu a podáním žádosti o přiznání dávky. Nárok na výplatu dávky tedy náleží ode dne, kdy bylo o dávku požádáno. Tento nárok poté zaniká dle § 54 odst. 2 zákona o státní sociální podpoře ve lhůtě tří měsíců ode dne, od kterého dávka nebo její část náleží. Stěžovatel o dávku požádal dne 27. 9. 2019. Krajský soud tedy správně uvedl, že nárok na výplatu dávky mu mohl být přiznán nejpozději ke dni 27. 6. 2019.

[23] Stěžovatel dále namítá, že závěr krajského soudu ohledně tiskopisu žalovaného nebyl dostatečně odůvodněn. V žalobě namítal, že z části tiskopisu uvozené slovy *„pro trvání nároku“* vyplývá, že dokládání požadovaných skutečností se uplatní teprve poté, co je nárok přiznán. Krajský soud k tomu v bodě 17. rozsudku uvedl, že formulář žalovaného není nijak matoucí. Tento závěr je sice velmi stručný, nicméně je správný. Z tiskopisu k podání žádosti o dávku státní sociální podpory nevyplývá závěr, že se do vyřízení jedné žádosti nemohou podávat žádosti další. Ačkoliv krajský soud je povinen své závěry odůvodnit, není povinen reagovat na každou dílčí žalobní námitku a tu obsáhle vyvracet (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19). Jeho úkolem bylo uchopit obsah a smysl žalobní argumentace a vypořádat se s ní. To také v nyní projednávaném případě učinil.

[24] Stěžovatel dále tvrdil, že v řízení před správními orgány byly porušeny základní zásady činnosti správních orgánů. Nejvyšší správní soud však porušení těchto zásad neshledal. Skutečnost, že správní orgány stěžovateli nepřiznaly dávku státní sociální podpory, nelze považovat za porušení základních zásad tohoto řízení. Správní orgány nepostupovaly nijak formalisticky, když na základě § 54 odst. 2 zákona o státní sociální

podpoře žádost zamítly. Ačkoliv má stěžovatel pravdu v tom, že součástí správního řízení je i odvolání a rozhodnutí o něm, tato zásada platí pouze pro jedno konkrétní řízení. V případě odvolání proti zamítnutí žádosti o prominutí zmeškání úkonu ze dne 4. 12. 2019 a rozhodnutí o něm se jednalo o samostatné řízení, na jehož základě správní orgány v nyní projednávaném případě nerozhodovaly. Žalovaný byl povinen vypořádat se s námitkami uplatněnými ohledně nároků na období od 1. 4. 2018, 1. 7. 2018, 1. 10. 2018 a 1. 1. 2019, což také v napadených rozhodnutích dostatečně učinil.

[25] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že krajský soud případ stěžovatele posoudil v souladu se zákonem, když uvedl, že nárok na výplatu dávky příspěvku na bydlení zanikl. V nyní projednávaném případě se nejednalo o dávky neprávem odepřené, u kterých by se prekluzivní tříměsíční lhůta pro nárok na výplatu dávky neuplatnila, jelikož stěžovatel nesplnil zákonné podmínky pro výplatu těchto dávek. Délka předešlého řízení o žádosti o dávku na období I. čtvrtletí roku 2018 neovlivnila správnost řízení o žádostech o dávku od 1. 4. 2018, 1. 7. 2018, 1. 10. 2018 a 1. 1. 2019, jelikož se jedná o samostatná řízení. Ačkoliv stěžovatelova úvaha o nutnosti vyčkat před podáním další žádosti na výsledek řízení týkajícího se nároku na dávku na I. čtvrtletí roku 2018 byla pochopitelná, nic to nemění na závěru, že správní orgány rozhodovaly dle zákona.

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Z výše uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek krajského soudu není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto NSS kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[27] Podle § 60 odst. 1, věty první, ve spojení s § 120 s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu dle § 60 odst. 2 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., nenáleží.

[28] Usnesením NSS ze dne 26. 1. 2021, č. j. Na 207/2020 - 17, byl stěžovateli ustanoven zástupcem Mgr. et Mgr. Ivan Kopecký, advokát se sídlem Dvořákova 646/4, Liberec. V takovém případě platí ustanovenému advokátovi hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovený zástupce v řízení učinil tři úkony právní služby, a sice první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení v případě, kdy byl zástupce ustanoven soudem (potvrzení na č. l. 15 spisu NSS), další poradu s klientem přesahující jednu hodinu (potvrzení na č. l. 16 spisu NSS) a podání kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. b), c) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Za tyto tři úkony právní služby zástupci stěžovatele náleží mimosmluvní odměna v celkové výši 3 000 Kč (§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3. advokátního tarifu]. Dle usnesení rozšířeného senátu ze dne 10. 11. 2020, č. j. 6 Ads 209/2019 - 62, č. 4115/2021 Sb. NSS, tato zvláštní tarifní hodnota upravená v § 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 advokátního tarifu obecně neporušuje zásadu rovnosti spojenou s právem podnikat a právem získávat prostředky pro své životní potřeby. Dále

pokračování

zástupci stěžovatele náleží 900 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zástupce stěžovatele není plátcem daně z přidané hodnoty, a proto celková výše odměny ustanoveného zástupce činí 3 900 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. května 2021

JUDr. Radan Malík
předseda senátu